

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาจัดว่าเป็นจุดเน้นสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาที่ประเทศพัฒนาแล้วหลายประเทศได้ให้ความสนใจอย่างจริงจังความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครองและโรงเรียนนอกจากได้ส่งผลให้เด็กประสบผลสำเร็จในการเรียนแล้วยังช่วยให้พัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ อารมณ์ และสังคม อันนำไปสู่ความก้าวหน้าในชีวิตต่อไปด้วยเหตุนี้ศูนย์พัฒนาเด็กวัยเรียนเป็นสถาบันแห่งหนึ่งในสังคมที่ทำหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กแรกถึง 6 ปีเป็นการจัดการศึกษาเพื่อการดูแล และสร้างเสริมเด็กให้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพด้วยการเรียนรู้ถูกต้องชัดเจน(กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2545ก : 1)

การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ การกระจายอำนาจและการบริหารอย่างมีส่วนร่วมเพื่อเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่างๆในสังคม ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสถาบันสังคมอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาด้านอาชีวศึกษา โดยสามารถเห็นเป็นรูปธรรมได้จากสาระบัญญัติกำหนดให้การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแบบการบริหารและการจัดการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะระดับเขตการศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้หน่วยงานดังกล่าวต้องมีการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการในที่ประกอบด้วยตัวแทนที่มาจากคณะต่างๆ ในชุมชนเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา(มาตราที่38,39และ40)นอกจากนี้ยังมีสาระบัญญัติอีกหลายประการที่กำหนดแนวทางให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเช่น การระดมสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ โดยประสานความร่วมมือ กับ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (มาตรา 24 (6)) เพราะเด็กในวัยนี้เป็วัยที่สำคัญต่ออวางรากฐานบุคลิกภาพและพัฒนาทางสมอง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งยังส่งเสริมให้พวกเขาได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์และเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต (ยาวพา เตชะคุปต์.2542ก: คำนำ)

การพัฒนาเด็กที่ดีเริ่มต้นจากครอบครัว เด็กจะเติบโตและมีคุณภาพชีวิตและบุคลิกภาพอย่างไร จะเป็นคนดีมีงานทำประโยชน์แก่สังคม หรือจะเป็นคนด้อยศักยภาพ สร้างปัญหาแก่ตนเองและสังคม ส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับสภาพครอบครัว และวิธีการอบรมเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัว เป็นสำคัญ เพราะนอกจากครอบครัวจะถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมโดยสายเลือดแล้ว ยังทำหน้าที่ดูแลเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตพึ่งตนเองได้ เป็นแบบอย่างหล่อหลอมความรู้สึกนึกคิด พฤติกรรม ตลอดจนจิตสำนึกของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังค่านิยม ความรัก และคุณค่าของการมีชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 1-6) จะเห็นได้ว่าแหล่งการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยที่สำคัญที่สุด คือ ครอบครัว ได้แก่ ผู้ปกครองและบุคคลในครอบครัว ทั้งนี้เพราะเด็กต้องอาศัยสถานที่ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนเป็นองค์ประกอบในการพัฒนา (นภนทร บวรธรรม. 2540 : 136) ดังนั้นพ่อแม่ ในฐานะที่เป็นครูคนแรกของลูก จึงมีความสำคัญควบคู่ไปกับการสอนเด็กปฐมวัย เช่นเดียวกับทุกส่วนของสังคมจะมีบทบาทและมีความสำคัญ ในการร่วมกันพัฒนาเด็กและเยาวชนมากขึ้น

การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกฝ่าย จะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กในการเป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมให้แก่เด็ก รวมทั้งให้ความร่วมมือแก่รัฐและสถาบันสังคมอื่น ๆ ที่จะร่วมกันพัฒนาเนื่องจากงานการพัฒนาเด็ก เป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือของหลายฝ่าย การที่จะพัฒนาเด็กให้มีประสิทธิภาพ จึงอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น การพัฒนาเด็กผ่านทางผู้ปกครอง ผ่านทางผู้เลี้ยงดูเด็ก ผ่านทางการจัดการศึกษา ผ่านทางการบริการ หรือผ่านทางสื่อมวลชน เป็นต้น เนื่องจากผู้ปกครองและบุคคลในครอบครัว เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด และมีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่เกิด จึงเป็นผู้มีอิทธิพลต่อเด็กมาก ดังนั้นรูปแบบการพัฒนาเด็กโดยผ่านทางผู้ปกครอง หรือผู้เลี้ยงดูเด็กในครอบครัว จึงเป็นรูปแบบที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นมาก เพราะจะส่งผลต่อเด็กโดยตรง (ทิสนา เขมมณี. 2536 : 149 – 151)

ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น ประการสำคัญข้อหนึ่งของผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติก็คือ ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะ และพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างดีเสียก่อน ทั้งนี้เพื่อจะได้จัดหลักสูตรให้เหมาะสม และสนองความต้องการของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนนับว่ามีส่วนสำคัญในชีวิตประจำวันของเด็กวัยนี้ ทั้งนี้เมื่อเด็กมีโอกาสเข้าไปอยู่ในสถานศึกษาหรือโรงเรียน โรงเรียนก็เริ่มจะมีอิทธิพลต่อตัวเด็กเป็นอย่างยิ่ง เด็กวัยนี้เป็นเด็กที่ดูมีชีวิตชีวา และเป็นสิ่งที่ทำทนายอย่างมากในกรณีที่สถานศึกษาจะจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2529 : 503) หัวใจสำคัญของโรงเรียนในฐานะหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการดูแลเด็กก็คือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ที่จะช่วยให้การสอนเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2544 : 30) ผ่านมา ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่เข้าใจว่าการศึกษาคือเรื่องของครูกับโรงเรียนเท่านั้น จึงยกบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาของบุตรหลานให้กับโรงเรียนทั้งหมด เมื่อส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนแล้ว ตนเองก็ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องใด ๆ อีก ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง แท้จริงแล้วผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีบทบาทและมีความสำคัญที่สุดในการให้การศึกษาแก่บุตรหลานของตนเอง เพราะเหตุว่า “ผู้ปกครองคือครูที่ดีที่สุดในโลก” เป็นครูคนแรกที่จะชี้โลกกว้างและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับลูก เป็นครูตลอดเวลาและตลอดชีวิต ที่จะให้ความรัก ความรู้ ความเอาใจใส่ ความห่วงใยต่อบุตรหลานของตนเอง (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : คำนำ) ผ่านมาผู้ปกครอง ส่วนใหญ่เข้าใจว่าการศึกษาคือเรื่องของครูกับโรงเรียนเท่านั้น จึงยกบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาของบุตรหลานให้กับโรงเรียนทั้งหมด เมื่อส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนแล้ว ตนเองก็ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องใด ๆ อีก ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง แท้จริงแล้วผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีบทบาทและมีความสำคัญที่สุดในการให้การศึกษาแก่บุตรหลานของตนเอง เพราะเหตุว่า “ผู้ปกครองคือครูที่ดีที่สุดในโลก” เป็นครูคนแรกที่จะชี้โลกกว้างและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับลูก เป็นครูตลอดเวลาและตลอดชีวิต ที่จะให้ความรัก ความรู้ ความเอาใจใส่ ความห่วงใยต่อบุตรหลานของตนเอง (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : คำนำ)

จากหลักการจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 จะเห็นได้ว่าความร่วมมือจากทุกฝ่าย เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะผู้ปกครอง ซึ่งในการจัดการศึกษาตามระบบปัจจุบันที่เกิดจากโรงเรียนฝ่ายเดียว ทำให้ระบบการศึกษามีปัญหาค่อนข้างมาก ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การที่ผู้ปกครองไม่มีโอกาสและบทบาทในการศึกษานั้น ทำให้ขาดครูที่เป็นผู้สอนบุตรหลานด้วยความรัก ไม่ว่าจะเป็นพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย จำนวนไม่น้อยกว่า 20 – 30 ล้านคนเพราะมีความเชื่อว่าผู้ปกครองคือคนที่เป็นครูที่ดีที่สุด มีทุกสิ่งทุกอย่างรวมทั้งความปรารถนาดีต่ออนาคตของบุตรหลานตนเอง การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองสามารถจัดการศึกษาในครอบครัวได้ นั่นคือบทบาทที่สำคัญมากสำหรับผู้ปกครอง (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 1 – 2)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ตระหนักในความสำคัญของผู้ปกครองในการให้การศึกษาแก่บุตรหลาน และแก่ระบบการศึกษาของประเทศ ได้ศึกษาค้นคว้าหารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารและบริการการศึกษาในหลายประเทศ เพื่อให้เกิดแนวคิดในการพัฒนาบทบาทของผู้ปกครองและผู้บริหารการศึกษาไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : บทนำ) เพราะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน เป็นการสร้างคุณค่าการศึกษาให้กับเด็ก และเป็นการสร้างคุณค่าให้แก่สังคม เพราะหมายถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และโรงเรียนในการสร้างสรรค์และพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโต และพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ ทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้ปกครองเป็นทั้งทรัพยากร

บุคคล ผู้สร้างสถานบรรยากาศชั้นเรียนที่ดี ที่สำคัญทำให้การจัดหลักสูตรการศึกษามีคุณค่าต่อเด็ก และมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับครูและโรงเรียนจะเลือกใช้ตามที่เห็นเหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้ปกครอง (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2544 : 36)

โรงเรียนสันติคุณตั้งอยู่เลขที่ 44/6 หมู่ที่ 3 ถนนสุขสวัสดิ์ ซอยสุขสวัสดิ์ 74 แยก 21 ตำบลบางครุ อำเภอบางปะกง จังหวัดสมุทรปราการ รหัสไปรษณีย์ 10130 พื้นที่โรงเรียนอยู่ในชุมชนบ้านบางครุอันเป็นชุมชนดั้งเดิมขนาดใหญ่ เชื่อมพื้นที่รอยต่อระหว่างอำเภอบางปะกง จังหวัดสมุทรปราการ กับเขตราชบุรีบูรณะและเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานครเป็นชุมชนที่มีประชากรมุสลิมอาศัยอยู่ค่อนข้างหนาแน่นเมื่อพิจารณาในเชิงของพื้นที่บริการแม้โรงเรียนจะตั้งอยู่ในเขตพระประแดง แต่นักเรียนมากกว่าร้อยละ 70 มาจากชุมชนในเขตราชบุรีบูรณะ เขตทุ่งครุ เขตจอมทอง เขตบางมด กรุงเทพมหานครปัจจุบัน โรงเรียนสันติคุณในระดับปฐมวัยมีความจำเป็นต้องเร่งพัฒนาคุณภาพทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในวิถีอิสลามตามแบบฉบับของท่านศาสดาที่เป็นแนวทางให้ผู้ปกครองเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา และมีส่วนร่วมในการพัฒนาจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในวิถีอิสลามเนื่องจากพื้นฐานของผู้ปกครองแต่ละกลุ่มมีพื้นฐานที่แตกต่างกันและมีความต้องการที่แตกต่างกันดังนั้นในความหลากหลายของผู้ปกครองที่ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนา และการบริหารจัดการ โรงเรียนให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ในด้านการจัดหลักสูตรตามปกติในโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านการประสานสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ตลอดจนเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีและความเข้าใจร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาการศึกษาและการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพ ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนสันติคุณในวิถีอิสลาม อำเภอบางปะกง จังหวัดสมุทรปราการ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสันติคุณว่าอยู่ในระดับใดเพื่อจะได้นำมาปรับปรุงและนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น อันจะเป็นเงื่อนไขที่นำไปสู่การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นอนาคตของสังคมไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสันติคุณในวิถีอิสลาม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสันติคุณในวิถีอิสลาม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
2. เป็นแนวทางในการวางแผนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองกับทางโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาโรงเรียน ประสพการณ์พัฒนาคุณภาพทางการศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ผู้ปกครองของนักเรียนระดับปฐมวัยในโรงเรียนสันติคุณ สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 – อนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 77 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย 5 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 9)

- 2.1 ด้านการจัดหลักสูตรตามปกติในโรงเรียน
- 2.2 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 2.5 ด้านการประสานความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ทำการวิจัยครั้งนี้ได้แก่โรงเรียนสันติคุณในวิถีอิสลาม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา

ในช่วงเดือนมีนาคม- เดือนเมษายน 2553

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสันติคุณในวิถีอิสลาม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 5 ด้านได้แก่

1. ด้านการจัดหลักสูตรตามปกติในโรงเรียน
2. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน
4. ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
5. ด้านการประสานความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความต้องการของผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองมีความต้องการในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ร่วมกับคณะครูในโรงเรียน ในด้านการจัดหลักสูตรตามปกติในโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านการประสานความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการแสดงออก ความรู้สึกนึกคิด การศึกษาปัญหา การวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินผล ซึ่งอาจแสดงออกมาในรูปแบบอื่น ๆ ได้เช่น ร่วมเสียสละเวลา แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ต่อกิจกรรมหรือปัญหาของกลุ่มที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาซึ่งความเป็นอยู่และอนาคตที่ดียิ่งขึ้นของประชาชน โดยที่ภาครัฐเข้าไปช่วยสนับสนุนให้กิจกรรมนั้นประสบความสำเร็จ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นการดำเนินการในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการจัดหลักสูตรตามปกติในโรงเรียน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์หรือทุก ๆ อย่างที่เด็กหรือผู้เรียนได้รับจากโรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น ๆ ตามจุดประสงค์ที่ทางโรงเรียน หรือสถานศึกษาได้ตั้งไว้
2. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมความเจริญเติบโตของเด็ก นอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดให้ตามปกติ รวมทั้งการจัดบริการด้าน ๆ ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมในการจัดบริการพิเศษ ได้แก่ การมีส่วน

ร่วมในการจัดโภชนาการ การมีส่วนร่วมในการตรวจสุขภาพ การมีส่วนร่วมในการสอนซ่อมเสริม และการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถพิเศษ ได้แก่ การสอนคอมพิวเตอร์ ดนตรี ศิลปะ

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ การจัดประสบการณ์ การเรียนการสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก รวมถึงการกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการเขียน การคิดคำนวณและการแก้ปัญหา การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในรูปแบบอิสลามตามแบบฉบับของท่าน ศาสดาฯ และการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัย

4. ด้านการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดการเกี่ยวกับอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก อาทิ การจัดตกแต่งห้องเรียน การจัดมุมเสริมประสบการณ์ การจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์เครื่องเล่นต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเด็ก การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ห้องน้ำห้องส้วม เป็นต้น

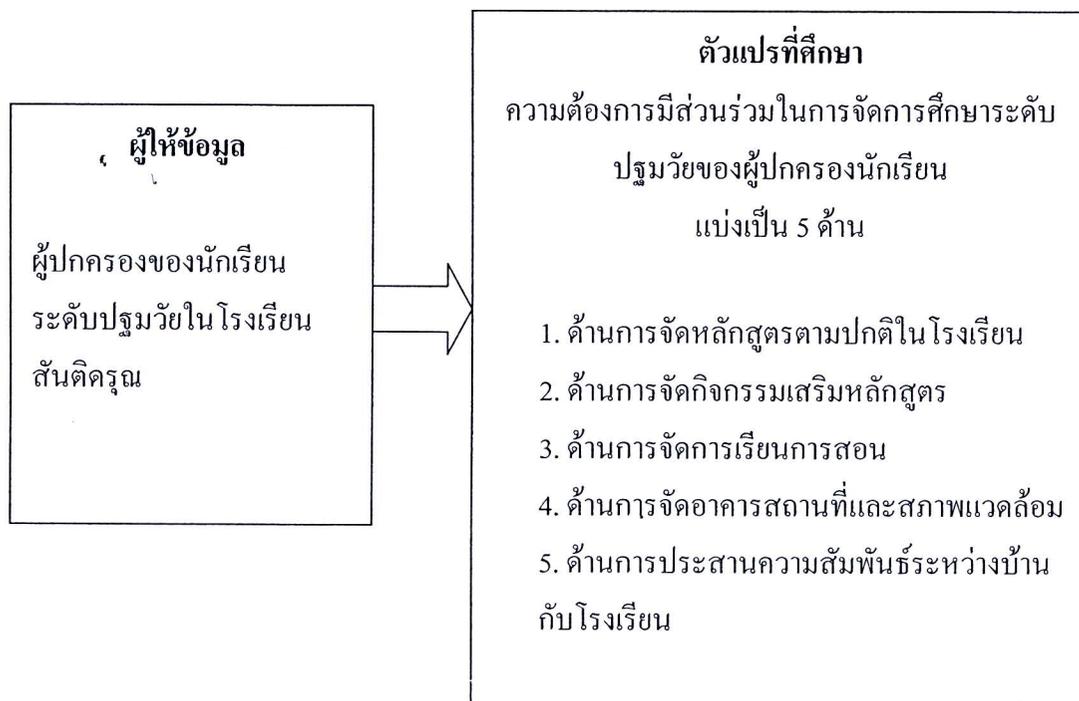
5. ด้านการประสานความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง การให้และรับข้อมูล การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ความช่วยเหลือเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาของเด็กที่ดีขึ้น

ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ หรือผู้อุปการะ ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดู และอบรมสั่งสอนแก่เด็กอย่างใกล้ชิดที่บ้าน โดยเป็นผู้ปกครองของเด็กระดับปฐมวัย ที่อยู่ในโรงเรียนสันติคุณ

โรงเรียนสันติคุณ หมายถึง สถานศึกษาที่มีหน้าที่จัดการศึกษาในวิถีอิสลาม ตั้งอยู่ในเขตพระประแดงพื้นที่โรงเรียนอยู่ในชุมชนบ้านบางครุอันเป็นชุมชนดั้งเดิมขนาดใหญ่เชื่อมพื้นที่รอยต่อระหว่างอำเภอพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ กับเขตราษฎร์บูรณะและเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานครเป็นชุมชนที่มีประชากรมุสลิมอาศัยอยู่ก่อนข้างหนาแน่น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารวิจัยเกี่ยวกับความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ในห้าด้าน

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย